

DEN
NATIONALE
TOLKE
MYNDIGHED

Udbud fysisk tolkning 2016 - 2017

Bilag 1 Kravspecifikation

1. Indledning.....	3
2. Beskrivelse af ordregivende myndigheder.....	3
3. Beskrivelse af den hidtidige opgavevaretagelse.....	4
4. Opgavevaretagelsen	4
4.1 Målgrupperne for tolkningen	4
4.2 Ansøgning og rekvirering af tolkebistand.....	4
4.3 Tolketimer.....	6
4.4 Afløsning af tolkning.....	6
4.5 Krav til faktura:.....	7
4.6 Særlig dokumentation for tolkningens gennemførelse:.....	7
5 Generelle betingelser.....	7
5.1 Videndeling	7
5.2 Bekræftelse af bestilling	8
5.3 Regionsvis levering	8
5.4 Tolkeportal.....	8
5.5 Tilsyn med kvalitet af tolkning.....	8
6. Krav til tolkenes kvalifikationer.....	9
6.1 Opgavens indhold	9
6.21 Grundlæggende kvalifikationer, tegnsprog.....	9
6.22 Grundlæggende kvalifikationer, skrivetolke	9
6.23 Dispensationsmulighed	9
6.24 Anvendelse af døve tegnsprogstolke	10
6.3 Opførsel, fremtræden og fleksibilitet	10
6.4 Antal tolke på en opgave.....	10
6.5 Særligt krævende tolkninger.....	11
6.6 Udlandstolkninger.....	12
Appendiks A - Tolkebegreber	14

1. Indledning

Denne kravspecifikation indeholder en beskrivelse af Tolkemyndighedens krav til tolkeydelser.

Nærværende rammeaftale omfatter følgende delaftaler opdelt geografisk:

Delrammeaftale 1-5: tegnsprogstolkning.

Delrammeaftale 6-10: skrivetolkning.

Nærværende rammeaftale omfatter følgende faglige områder:

- Skrivetolkning
- Tegnsprogstolkning, herunder:
  - Tegnsprogstolkning
  - Tegn-til-tale tolk
  - Taktiltolkning
  - Tegnstøttet kommunikation
  - Mundhåndssystemtolkning
  - Taletolkning

Se appendiks A for definition af de forskellige tolkeformer.

Når der i kravspecifikationen henvises til konkrete love, bekendtgørelser mv., skal dette forstås således, at leverandøren skal leve op til den til enhver tid gældende lovgivning. De konkrete henvisninger er således alene sat ind for at give information om de pt. gældende regler.

Dette udbud dækker over tolkebistand til sociale aktiviteter og uddannelse, hvor Den Nationale Tolkemyndighed bevilliger tolk. Det dækker tillige over de tilfælde, hvor andre myndigheder anvender Tolkeportalen til at finde tolke, dvs. tolkning for andre sektorer.

2. Beskrivelse af ordregivende myndigheder

Tolkemyndigheden (DNTM) er den nationale myndighed for bevilling af tolk til hørehandicappede, på de områder, hvor der ikke er noget sektoransvar. Tolkemyndigheden er oprettet pr. 1. januar 2010 ved Tolkeloven (Lov nr. 1503 af 27. december 2009).

Tolkeloven og regler udstedt i medfør af tolkeloven regulerer Tolkemyndighedens levering af tolkeydelser.

Tolkemyndigheden hører under Indenrigs- og Socialministeriet og har domicil Vestergade 12. 1. sal, 6200 Aabenraa Tolkemyndigheden betjener hele landet med bevilling af ansøgninger om tolkebistand til sociale aktiviteter. Området er afgrænset af tolk til undervisning og tolk til områder, der er dækket af sektoransvar, eksempelvis indlæggelse på hospital, samtaler med den stedlige kommune, eller

møde med statslige myndigheder, eksempelvis politiet.

Tolkemyndigheden hjælper desuden på anmodning andre statslige, regionale og kommunale myndigheder med at finde en tolk til deres område. Opgaver for disse andre myndigheder løses ligeledes i henhold til dette udbud, jf. nærmere rammeaftalens punkt 3.

3. Beskrivelse af den hidtidige opgavevaretagelse

Tolkemyndighedens indkøb af tolkebistand er for 2016-18 budgetteret med kr. 38 mio årligt.

Antal tolkebrugere er ultimo 2014 på landsplan 3075, fordelt med 76 % døve, 3% døvblinde og 21% hørehæmmede.

I 2014 indkøbt Tolkemyndigheden samlet tolkninger for i alt 30,2 mio. kr.

Omfanget vil naturligvis påvirkes af ændringer i lovgivningen, og af brugernes faktiske behov.

4. Opgavevaretagelsen

4.1 Målgrupperne for tolkningen

Målgrupperne for tolkebistand er døve, døvblinde samt hørehæmmede, der er registreret som bruger i Tolkeportalen.

4.2 Ansøgning og rekvirering af tolkebistand

Tolkebrugeren kan ansøge Tolkemyndigheden om at tolke på en af følgende 3 måder:

1. Kontakt til Tolkemyndigheden via brev, fax, mail, SMS eller telefon
2. Ved indlogging på Tolkeportalen, og selv ansøge her.
3. Ved kontakt til en tolkeleverandør, der indtaster ansøgningen i Tolkeportalen. Når en tolkeleverandør modtager anmodning om ansøgning fra en tolkebruger, **skal** en sådan ansøgning lægges i Tolkeportalen af leverandøren **snarest muligt, og senest den førstkommande hverdag**. Når en leverandør modtager direkte anmodning i Tolkeportalen om at tolke for en bruger, har leverandøren 7 dage til at acceptere denne invitation i Tolkeportalen. Svares der ikke inden denne tidsfrist, eller svares der negativt, sendes opgaven automatisk i udbud blandt de øvrige leverandører i regionen, efter de almindelige tildelingskriterier (billigste pris) for ikke hastende interne udbud, jf. nedenfor.

Der gælder desuden særlige vilkår for tildeling af hastende opgaver (afsnit c) og akutte opgaver (afsnit d).

Når der ved interne udbud i Tolkeportalen vælges leverandør, sker dette 24 timer efter udbuddets udsendelse. Der vælges ved interne udbud altid den leverandør, der for den konkrete tolkning har den billigste pris. Ved prisudvælgelsen sker denne således ikke efter den prioriterede beregning efter udbudsbetingelsernes afsnit 6, men efter hvilken pris der konkret beregnes til tolkning for tolkeopgaven i det pågældende postnummer (dvs. pris efter region og zone). Den prioriterede beregning efter udbudsbetingelsernes afsnit 6 sker alene til udregning af en prioriteret pris, hvorefter tolkeleverandører udvælges til at indgå delrammeaftaler.

a) **Internt udbud/miniudbud**

Når tolkebruger har ansøgt Tolkemyndigheden om en tolk, og der ikke er ønsket en bestemt tolkeleverandør, sendes tolkeopgaven i internt udbud på tolkeportalen straks efter bevilling er sket. Tolkeleverandører, der ønsker den pågældende tolkeopgave, skal angive dette i Tolkeportalen inden 24 timer. Tolkemyndigheden vil herefter vælge den billigste tilbudte tolk, der kan opfylde tolkeopgaven. Inden for de 24 timer, kan tolkeleverandøren til hver tid afmelde sit tilbud på Tolkeportalen.

b) **Hastebestilling af opgaver / straksudbud**

I **hastende tilfælde**, dvs. tolkeopgaver hvor der er mindre end 42 timer til aktivitetens påbegyndelse, kontaktes alle relevante tolkeleverandører ved internt udbud på Tolkeportalen, hvor det fremgår, at der er tale om en hastende opgave. Den tolkeleverandør, der først melder ind vil blive tildelt opgaven. Disse opgaver går således ikke automatisk til den billigst ledige tolkeleverandør. Såfremt tolkebruger har ønsket en bestemt tolkeleverandør, sendes opgaven dog direkte til denne.

c) **Akutbestilling af opgaver**

Tolkebruger kan udenfor kontortid bestille tolk til akutte opgaver som defineret på www.dntm.dk "Behov for akut tolkning" ved direkte henvendelse til en af Tolkemyndighedens tolkeleverandører.

De 4 situationer, hvor der efterfølgende bevilliges tolkning som akut tolkning er:

1. Akut konsultation ved læge eller lægevagt
2. Kontakt med vagt-apotek vedr. lægeordineret medicin
3. Akut samtale med psykolog (efter henvisning fra læge/lægevagt)
4. Akut samtale med bedemand ved dødsfald i nærmeste familie

Ved de tolkninger der opfylder disse kriterier for akut tolkning, foretager Tolkemyndigheden altid efterbevilling. Ansøgning om bevilling lægges ind af den anvendte tolkeleverandør. Der faktureres altid for minimum 4 timer ved akutte opgaver.

d) **gruppetolkning**

Er der ved en aktivitet flere tolkebrugere, der skal bruge samme tolketype, tilknyttes tolkebrugerne samme tolkning. Tolkeleverandøren kan i Tolkeportalen se, hvor mange brugere, der er tilknyttet tolkningen. Såfremt der er mange brugere og der skønnes nødvendigt at der deltager mere end en tolk i opgaven, er tolkeleverandøren berettiget til at sætte yderligere en tolk på opgaven.

4.3 Tolketimer

En hel tolketime svarer til 60 min. inkl. pause.

Tolkebistanden leveres inden for normal arbejdstid, defineret som 07 – 17. Ved tolkning i aften-, nattetimer og weekends ydes tillæg, jævnfør bilag 2, hvortil henvises.

4.4 Aflysning af tolkning

Tolkemyndigheden eller brugeren kan til enhver tid afbestille en tildelt tolkeopgave. Tolkeleverandøren er ikke berettiget til at aflyse en opgave vedkommende har accepteret.

Såfremt afbestilling sker senere end 7 døgn forud for påbegyndelsen af tolkeopgaven, er tolkeleverandøren dog berettiget til fuldt honorar for opgaven. Dog bortfalder evt. geografiske tillæg, tillæg for aften/weekend samt særligt krævende tillæg.

Såfremt tolkeleverandøren påtager sig en anden opgave i samme tidsrum som den aflyste tolkeopgave, er tolkeleverandøren dog ikke berettiget til at fremsende faktura for den aflyste tolkning.

Såfremt tolkemyndigheden eller brugeren afbestiller en opgave 7 døgn eller tidligere forud for påbegyndelsen af tolkeopgaven, er tolkeleverandøren ikke berettiget til vederlag for opgaven. Denne skal således afsluttes med "Aflyst rettidigt" i Tolkeportalen.

Tolkeleverandøren er berettiget til fuldt aftalt honorar for opgaven, såfremt brugeren ikke møder op til opgaven.

Såfremt tolken ikke møder op til opgaven (umuligt at komme frem, akut sygdom o.lign), kan der naturligvis ikke faktureres – Tolkeleverandøren skal afslutte sagen som aflyst rettidigt, og snarest muligt sende en kort redegørelse til dntm@dntm.dk med forklaring på hændelsen.

Møder tolkebrugeren ikke op til en bevilliget tolkning, skal dette noteres ved sagens afslutning i Tolkeportalen. Der faktureres som om tolkningen var gennemført.

4.5 Krav til faktura:

Fakturaer skal sendes elektronisk til Tolkemyndigheden. Efter hvert månedsskift udtrækker leverandøren en fakturabilagsliste i Tolkeportalen, påfører de evt. korrektioner der skal ske (husk at notere i skemaet hvorfor), sende den reviderede fakturaliste til Tolkemyndigheden pr mail (bk@dntm.dk), og når der modtages bekræftelse på ændringerne, herefter indsende en elektronisk faktura eksempelvis via virk.dk.

Betaling sker hurtigst muligt og typisk senest 1 uge efter Tolkemyndighedens modtagelse af fakturaen. Der tages forbehold for evt. IT problemer i Statens faktureringsystemer.

4.6 Særlig dokumentation for tolkningens gennemførelse:

Brugerens kvittering for modtaget tolkning skal indsendes til Tolkemyndigheden. Dette kan ske enten via afslutning af sagen med Tolkeportalens app på smartphone, eller ved efterfølgende at indskanne underskriften til Tolkeportalen via computer og afslutte sagen.

Ved gruppetolknings, er det tilstrækkeligt at én tolkebruger kvitterer for udførelsen.

Glipper det enkelte gange at få brugerens underskrift, noteres dette i Tolkeportalen ved sagens afslutning.

Underskriftsskemaer kan ikke tilsendes Tolke-myndigheden på anden måde end beskrevet her.

5 Generelle betingelser

5.1 Videndeling

Uden at det er et tildelingskriterium bemærkes, at Tolkemyndigheden opfordrer leverandøren stiller praktikpladser til rådighed for studerende på tegnsprogstolkeuddannelsen, i det omfang det er muligt. Herved er leverandøren med til at understøtte en fremtidssikring af kvalificerede tegnsprogstolke.

Tolkeelever i praktikperiode, skal i starten følge en erfaren tolk, og må først, når det skønnes at eleven har opnået tilstrækkelig erfaring, tolke selvstændigt. Tolkeleverandøren forudsættes at tage hensyn til elevens erfaringsniveau i udvælgelse af, hvilke tolkeopgaver eleven sendes ud til.

Når der af Tolkemyndigheden oprettes en tegnbank, har leverandøren pligt til at lægge nye tegn, herunder tegn for fagtermer, ind i banken. Tegnbankens formål skal være på en nem måde, at give brugere og tolke et forum til udveksling af nye tegn.

5.2 Bekræftelse af bestilling

En uge før tidspunktet for tolkning skal leverandøren bekræfte bestillingen over for tolkebrugeren. Er der under en uge til tolkningen skal finde sted, skal tolkebrugeren have besked fra tolkeleverandøren snarest muligt.

5.3 Regionsvis levering

Leverandøren skal kunne levere tolkning i hele den region, der gives tilbud på. Hvis der eksempelvis gives tilbud på region Hovedstaden, skal der også kunne leveres tolkninger på Bornholm. I region Sjælland kan der undtagelsesvist aftales levering alene i regionens sydlige områder, med tilhørende nedsættelse af kravet til minimumstimetallet. Dette vil i givet fald ske efter tildeling af kontrakt.

Såfremt der er tale om gentagne tolkeopgaver i et forløb på Bornholm, træffes der særlige aftaler vedrørende geografisk tillæg.

5.4 Tolkeportal

Det er et krav, at leverandøren skal anvende Tolkeportalen.

Den store lettelse i systemet er komplet håndtering af ansøgninger, bevillinger og opgaver.

Der er mulighed for at eksportere data fra tolkeportalen til eget fagsystem, så genindtastning af data undgås. Tolkemyndigheden har sikret mulighed for eksport af data fra Tolkeportalen, tolkeleverandøren skal selv finansiere import i eget fagsystem.

5.5 Tilsyn med kvalitet af tolkning

Tolkeleverandøren er pligtig til på ethvert tidspunkt at modtage såvel anmeldt som uanmeldt tilsyn fra Tolkemyndigheden.

Tilsynspersonalet vil være legitimeret med fotolegitimation udstedt af Tolkemyndigheden.

Tolkemyndigheden er berettiget til at foretage generelt tilsyn med tolkeleverandørens administrationssted, for at sikre, at administrationen af ydelser efter dette udbud, håndteres forsvarligt (tavshedspligt, anvendelse af Tolkeportalen osv).

Derudover foretager Tolkemyndigheden tilsyn med de gennemførte tolkninger kvalitet, for at sikre, at disse lever op til kravene i dette udbud. Kvalitetskontrollen vil normalt ske efter forudgående

anmeldelse heraf, men kan ske uanmeldt. I kontrollen indgår dels vurdering af de tolkeetiske regler, samarbejde med tolkebrugeren, og tolkningens kvalitet.

6. Krav til tolkenes kvalifikationer

6.1 Opgavens indhold

Tolkningen foregår i forbindelse med deltagelse i sociale aktiviteter. Leverandøren skal kunne yde støtte, der er af en sådan kvalitet, at den kan kompensere for den enkelte brugers funktionsnedsættelse, således at denne får mulighed for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre borgere, i overensstemmelse med tolkelovens § 10.

Leverandørens skal kunne tolke alt, hvad der bliver sagt, så præcist som muligt, og skal agere upartisk og loyalt over for det budskab, der tolkes. Der tolkes altid simultant.

Se også appendiks A for tolkebegreber.

6.21 Grundlæggende kvalifikationer, tegnsprog

Det er et krav, at leverandøren anvender tolke, som her gennemført tolkeuddannelsen og afsluttet den med eksamen efter Bekendtgørelse om uddannelse til tegnsprogs- og mund-håndsystem-tolk (Bekendtgørelse nr. 683 af 27. august 1997). På www.dntm.dk findes en oversigt over de tolkeuddannelser, der accepteres.

6.22 Grundlæggende kvalifikationer, skrivetolke

Fra 1. januar 2015 skal leverandøren anvende tolke, som har gennemført UCC's tolkeuddannelse, der fra januar 2014 indeholder skrivetolkeuddannelse.

Skrivetolken skal:

- medbringe skrivetolkeudstyr, bestående af et velfungerende system, der har tilkoblet en eller flere skærme til tolkebrugere. Efter behov anvendes videoprojektor og storskærm.
- anvende software, der ikke kan gemme filer eller udskrive det tolkede.

6.23 Dispensationsmulighed

Tolkemyndigheden kan dispensere fra uddannelseskravet, således at personer, der er begyndt erhvervet som tolk før tolkeuddannelsen blev oprettet, og som kan dokumentere at have modtaget kurser i tolkning, og fungeret som tolk i længere tid, kan få tilladelse til at tolke under rammeaftalerne. De nærmere betingelser for en dispensation vil kunne

fås ved henvendelse på bk@dntm.dk.

Tolkemyndigheden kan ligeledes give dispensation til anvendelse af døve tegnsprogstolke certificerede af Tolkemyndigheden.

6.24 Anvendelse af døve tegnsprogstolke

Tolkemyndigheden har i et notat (se vores hjemmeside) beskrevet mulighederne for at anvende døve tegnsprogstolke. Helt overordnet er der fire krav der skal være opfyldt, for at der kan gives dispensation:

1. Den døve tegnsprogstolk skal være certificeret af Tolkemyndigheden.
2. Den døve tegnsprogstolks deltagelse skal være afgørende for at kommunikationen med den pågældende bruger overhovedet er mulig
3. Den døve tegnsprogsbruger har selv ønsket at anvende døv tegnsprogstolk.
4. Den døve tegnsprogstolk medbringer selv sin feeder, i form af en hørende tegnsprogstolk bevilliget af jobcenter.

6.3 Opførsel, fremtræden og fleksibilitet

Det er et krav, at leverandøren har forståelse og respekt for den enkelte tolkebrugers funktionsnedsættelse.

Der er desuden et krav, at leverandøren agerer på baggrund af tolke-etiske retningslinjer, herunder at tolken loyalt formidler kommunikationen mellem de implicerede parter.

Leverandøren skal møde alle parter i tolkningen med samme respekt, herunder også respekt for den måde aktiviteten afholdes på. Det indebærer f.eks., at tid til pause i tolkningen aftales med den der afholder aktiviteten, samt at der evt. aftales et tegn til at varsle, at pausen nærmer sig.

Leverandøren er underlagt tavshedspligt om de forhold tolken måtte blive bekendt med under udøvelsen af sit fag.

Leverandøren er desuden omfattet af bestemmelserne i Forvaltningslovens kap. 8 (jf. straffelovens § 152) og har tavshedspligt - det vil sige, at tolken ikke må videregive fortrolige oplysninger om en person, opfanget under tolkning.

6.4 Antal tolke på en opgave

Ved sociale aktiviteter varetages tolkeopgaven i visse tilfælde af to tolke samtidigt. Brugen af to-tolkebestand skal tage udgangspunkt i, på

hvilken måde tolkebrugeren udnytter eller er afhængig af tolkebistanden og i relation til tolkningens sværhedsgrad. Tolkemyndigheden kan til enhver tid fastsætte tolkeantallet for en konkret opgave.

Vurderingen af, om en tolkeopgave skal løses ved levering af en eller to tolke skal tage udgangspunkt følgende:

- Ved længerevarende tolkninger holdes der 10-15 minutters pause for hver tolketime. Kan det ikke lade sig gøre, løses opgaven af to tolke, der dog hver især har behov for pause af samme længde, men ikke nødvendigvis samtidig; der tolkes således på skift.
- Når sværhedsgraden i opgaven må vurderes at være højere end normalt, løses opgaven af to tolke. Det kan for eksempel dreje sig om emner eller talere, hvor sprogkoden er meget kompleks, konferencer, forelæsninger på universitetsniveau og lignende
- Hvis tempoet skønnes at være usædvanligt højt, løses opgaven af to tolke. Der kan eksempelvis være tale om skiftende talere, usædvanligt højt taletempo og lignende. Eksempler kan være foredrag eller forelæsninger, hvor der forelæses ud fra et nedskrevet oplæg, eller kurser, som er meget informationsmættede.
- Ved tolkning af arrangementer i større forsamlinger, hvori der indgår debat eller diskussion.
- Til specielle tolkninger, for eksempel tolkning af teaterforestillinger, koncerter, biografforestillinger med mere, løses opgaven af to tolke. I særlige tilfælde, hvor der kræves megen forberedelse eksempelvis teaterforestillinger, kan der træffes særlig aftale om timerforbruget med tolkemyndigheden.
- Ved fremmedsprogstolkning løses opgaven af to tolke. Ved mindre møder af op til en times varighed med maksimalt én døv og to hørende deltagere skal opgaven som udgangspunkt løses af én tolk
- Ved taktil tolkning for døvblinde løses opgaven af to tolke. Dog kan en opgave på op til én time løses af én tolk, såfremt der forekommer en pause på 10 minutter efter 20-30 minutters tolkning

6.5 Særligt krævende tolkninger

Særligt vanskelige tolkeopgaver kan udløse et særligt tillæg til leverandøren. Der vil i bevillingen være taget stilling til, om opgaven berettiger til særligt krævende tillæg. Tolken kan ved afslutning

desuden angive dette, hvorefter Tolkemyndigheden træffer beslutning om særligt tillæg, og informerer tolkeleverandøren herom.

Udgangspunktet er, at *tolkninger der kræver særlig forberedelse af tolken, eller som er særligt krævende, giver tillæg.*

Eksempler:

- Hvor det er af største vigtighed med stor sproglig nøjagtighed.
- Der er tale om en meget speciel fagterminologi, hvor tolken skal lære at kende og forstå de mange forskellige processers navne, således at tolken kan genkende dem for at kunne tolke korrekt. Der skal samtidig aftales tegn med tolkebrugeren, som skal indføres i en tegnbank el. lign., som skal studeres nøje før hver tolkning. Tolkemyndigheden kan beslutte, at særlige tegn skal videregives til en bestemt "tegnbank/ordbog".
- Undervisningen og kommunikationen foregår på et andet sprog end dansk (typisk engelsk), hvilket bevirker at tolken udover det faglige indhold også skal forholde sig til at tolke andre sprog.
- Taktiltolkning

6.6 Udlandstolkninger

Ansøgning om udlandstolkning efter bekendtgørelse 1198 af 15. november 2014, § 5, skal indeholde oplysning om følgende:

- Hvilken bruger der skal rejse
- Officielt program over aktiviteten, med angivelse af, hvilke aktiviteter den hørehandicappede skal deltage i,
- begrundet stillingtagen til antal tolke der er nødvendig, samt et overslag over det samlede antal tolketimer på baggrund heraf. Som udgangspunkt tolkes der ikke i pauser. Der bevilliges kun tolkning til de aktiviteter hvor brugeren faktisk har behov for tolkning.
- Overslag over rejseudgifter til tolken
- Overslag over evt. opholdsudgifter til tolken
- Der bevilliges zone 1 prisen. Der tages herved udgangspunkt i den region, hvor rejsen forlader Danmark. Har man ikke rammeaftale i den pågældende region, tages udgangspunkt i den region, hvor brugeren har bopæl.

- Der kan ved behov ansøges om tolkning til check-in
- Der tolkes som udgangspunkt ikke herefter under flyrejsen, ud over sikkerhedsinstruktionerne
- Rejsetid honoreres med kr. 320,- pr time
- Tolkens diæter til kost efter SKATs takster herom.
- Rejse- og afbestillingsforsikringer kan indregnes i ansøgningen.
- Udgifter til tolkens visum
- Udgifter til evt. vaccinationer
- Tolkens evt. udgifter til konferencegebyr/adgang til aktiviteten.
- Transport for tolke på aktivitetsstedet skal ske med billigst offentlige transport, ikke billeje el.lign.

Appendiks A - Tolkebegreber

Tegnsprogstolk: En tegnsprogstolk oversætter simultant samtaler mellem hørende og døve. Tegnsprogstolken skal tolke alt, hvad der siges, og har tavshedspligt med hensyn til de oplysninger, der fremkommer under en tolkning. Dansk tegnsprog er et visuelt sprog, der udtrykkes med bevægelser, gestus og mimik. (Dansk tegnsprog har ikke meget tilfælles med dansk talesprog. Sætninger på tegnsprog opbygges på en anden måde end sætninger på dansk, rækkefølgen af sætningens elementer er f.eks. forskellig på de to sprog, og tegn kan bøjes på helt andre måder, end danske ord kan. Der er heller ikke et tegn for hvert ord på dansk og omvendt.)

Skrivetolk: En skrivetolk er en person, der skriver alt, hvad der bliver sagt, så en person, der har høreproblemer, kan læse på en skærm, hvad der bliver sagt. Den typiske skrivetolkebruger er en svært hørehæmmet eller døvbleven person.

Tegnstøttet kommunikation: Tegnstøttet kommunikation er en visuel kommunikationsform, som primært bruges af hørehæmmede, døvblevne og deres pårørende. Der er tale om en tegnsprogsform, der følger dansk sprogopbygning med elementer fra tegnsprog, en bevidst brug af mimik og kropssprog samt mundhåndssystem og håndalfabet.

Taktil tolkning: Taktil tolkning er en kommunikationsform for døvblinde. I taktil kommunikation skal hele indholdet af sætningen gå gennem den samme kanal, følesansen. Tolken holder den døvblinde i hånden, mens der tolkes, så den døvblinde kan mærke, hvordan tegnene formes. En taktiltolk skal tolke både det auditive og det visuelle.

Mund hånd systemet (MHS): Mund-hånd-system (MHS) er en kombination af mundaflæsning og 15 forskellige håndstillinger, som viser de danske sproglyde, der ikke kan aflæses direkte på munden. Den enkelte håndstilling vises samtidig med at lyden udtales, således at håndstilling og mundbevægelse er synkrone. Elementer fra MHS indgår som en naturlig del af dansk tegnsprog, og MHS bruges desuden til at formidle nye ord og begreber, der endnu ikke er tegn for.

Stemmetolkning: Stemmetolkning er for tolkebrugere, der ikke bruger stemme selv. Typisk døve tegnsprogsbrugere, hvor tolken tolker fra tegnsprog til talt dansk.